No. 438. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . 5.50.

ZATURDAG 21 OCTOBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

In het artikel *„Zuinig beheer der Financiën„* (1) is het cijfer der besparingen op de uitgaven voor de Hooge Collegiën en voor alle Departementen over 1851, bij vergissing, *f* 8,540.34 te hoog opgegeven. Deze som is namelijk het bedrag, dat in 1851 minder is uitgegeven voor de demonetisatie van het goud, dan de raming bedroeg, en is dus ten onregte, in dat artikel, onder het cijfer der besparingen op de uitgaven voor de Hooge Collegiën en voor alle Departementen begrepen. Wij haasten ons, daarom, de opgaven aan het einde van dat artikel, verbeterd, hier te herhalen.

Besparingen

op de uitgaven voor de Hooge Collegiën en voor alle Departementen.

In 1847 . . . . *f* 13,183,94 minder dan *nul*.
„ 1851 . . . . - 1,541,737.30½.
„ 1853 . . . . - 634,494.77.
„ 1855 . . . . ???

Wij herinneren tevens, dat in 1847 de heer VAN HALL gedurende het geheele jaar Minister van Financiën was, en dat hij in 1853 ruim negen maanden aan het hoofd van het Ministerie stond.

Wij vestigen de bijzondere aandacht onzer lezers op de Verslagen der Tweede Kamer over de verschillende hoofdstukken der Begrootingswetten, waarvan wij sedert gisteren begonnen zijn den hoofd-inhoud mede te deelen.

De lezing dier stukken zal de overtuiging schenken, dat, ten aanzien van bijkans alle hoofdpunten, de meerderheid der leden, die aan het onderzoek in de afdeelingen deel genomen hebben, zich vereenigd heeft met de gewigtige bezwaren, die wij, vóór het bekend worden van die Verslagen, tegen de Begrootingswetten hebben ingebragt, voor zoo ver ons onderzoek tot dus ver zich heeft uitgestrekt.

Deze homogeneïteit van denkbeelden geeft, bij de van zekere zijde beweerde omstandigheid, dat vooral de leden der constitutionnele partij een niet zeer ijverig deel aan dat onderzoek der Begrootingswetten zouden hebben genomen, — naar wij meenen — een sterk sprekend bewijs van de onpartijdigheid, waarmede wij de daden der Regering beoordeelen.

De Tijd „vat„ niet, op welken grond „sommige bladen zich schijnen vermaakt te hebben„ met de bekend geworden correspondentie tusschen de heeren VAN HALL en BELMONT over de beteekenis van het woord *„enforcement„* in de bekende nota van 9 September.

Wij „vatten„ niet, wààr de anders zoo helder doorziende *Tijd* het denkbeeld heeft ontleend, dat sommigen zich daarmede wèl zouden vermaakt hebben. Slaat de phrase op *ons*, omdat wij ons veroorloofden in herinnering te brengen de weigering van den heer VAN HALL, om de rol van „Professor in het volkenregt„ te spelen, dan moeten wij daartegen protesteren. Aantoonen dat de heer VAN HALL volstrekt onbekwaam schijnt te zijn, om onze Buitenlandsche zaken te beheeren, is geheel iets anders dan zich te „vermaken„ over de uitdagende houding van een buitenlandschen gezant tegenover *de Nederlandsche Regering*.

In de geheele zaak van GIBSON hebben wij zorgvuldig vermeden om eenigen voet te geven aan de eischen van Amerika. Geen dagblad welligt, heeft, zoo sterk als wij, zich tegen die eischen verklaard.

Maar wij hebben, te gelijker tijd, beweerd, dat die eischen in ieder geval, ook wegens het daaraan verbonden gewigtig vraagstuk van kolonialen aard, hadden behooren onderzocht te worden; wij hebben, in 's lands belang, aangetoond, dat de heer VAN HALL dit verzuimd heeft te doen; dat die Minister op eene onvergeeflijke wijs de geheele zaak achteloos heeft behandeld; dat hij zelfs aanbiedingen deed (bijv. om zekere documenten te komen *uitzoeken*), die beneden de waardigheid onzer *Regering* moesten zijn; dat hij de Staten-Generaal de waarheid niet schijnt gezegd te hebben omtrent den stand van zaken; en nu, eindelijk, dat hij opheldering vraagt van een woord, voor *ieder* duidelijk, met voordacht gewis gekozen en geheel overeenkomstig den inhoud der dreigende nota van 9 September.

Wij vragen, of het, in 't burgerlijk leven, niet belagchelijk zou zijn, wanneer men, de waarschuwing ontvangende: „wanneer gij 't niet goedschiks doet, zal „ik trachten u er toe te *dwingen*„, zeer naïf kwam vragen: „Wat bedoelt gij toch met *dwingen?*„. Dat schijnt ons toe duidelijk te zijn voor een kind; en het is met de vraag van den heer VAN HALL, *niet* met de wijze, waarop de heer BELMONT gemeend heeft het antwoord te moeten geven, dat wij ons inderdaad „vermaakt„ hebben.

Bedriegen wij ons niet, dan heeft *de Tijd*, tot dus ver, gelijk wij, de handelingen van den heer VAN HALL in de zaak van GIBSON afgekeurd; en daarom bevreemdde het ons uitermate, *nu* te vernemen, dat de Minister „heeft gehandeld met eene al te groote *goed-„hartigheid*, die, in de omstandigheid, eene groote „onvoorzigtigheid was„!!

Wanneer bijvb. het afgeven van gewigtige staatspapieren, zonder ze gelezen te hebben, moet beschouwd worden als „eene al te groote *goedhartigheid*„, dan bekennen wij, volgaarne, op *onze* beurt een dictionnaire noodig te hebben, ten einde de ware beteekenis van de woorden onzer moedertaal te leeren kennen.

Zoodanige vergoëlijking van de „tegenovergestelde rigting„ hadden wij wel van de *Amsterdamsche Courant* kunnen verwachten; niet van *de Tijd*.

De Wekker doet ons groot onregt aan. Dat blad schijnt, in den laatsten tijd vooral, ten einde raad, daar het zich zoodanig tusschen verschillende stelsels geperst vindt, dat het aan een eigen stelsel niet denken kan; maar gedrongen wordt, om zich op genade of ongenade aan de eene of andere partij over te geven. Het resultaat der „invallende gedachten„.

Wij hebben bij de beoordeeling van de wetsvoordragt op het onderwijs slechts den strijd doen opmerken, die er bestaat èn tusschen het wetsontwerp en het Grondwets-artikel, èn tusschen het wetsontwerp en de memorie van toelichting, — bepaaldelijk wat de artikels 1 en 4 betreffen, — zonder dat het noodig was ons eigen stelsel op den voorgrond te stellen.

Wààr is nu zelfs een gering bewijs te vinden, dat *ons* stelsel „anti-nationaal„ en „anti-Christelijk„ is? Dat zou eerst kunnen blijken, wanneer wij de wet wilden verbeteren; daarheen ligt onze weg niet.

Bedriegen wij ons niet, — en dat wenschen wij slechts voor ditmaal te constateren, — *de Wekker* wil ongemerkt in de rigting komen van de anti-revolutionnaire partij. Dat bevreemdt ons niet; want reeds lang viel ons in het oog, dat *de Wekker* niet tegen *de Nederlander* en *het Nieuw-Nederlandsch Schoolblad* is opgewassen.

De Wekker helt nu over tot de splitsing in Christelijke en Israëlitische scholen; maar zal *de Nederlander* wel gediend zijn met eene *Christelijke* school, ingerigt volgens het Christendom van *de Wekker?*

De Morgenster van 18 October behelst *een woord aan „de Grondwet„*. Het betreft onze vraag, wat men alzoo in den tegenwoordigen tijd houdt, niet voor eene *Christelijke* Kerk, niet voor eene *Protestantsche* gemeente, maar voor het *Hervormd*, het *Luthersch*, het *Doopsgezind*, het *Remonstrantsch*, het *Christelijk-afgescheiden* kerkgenootschap?

Wij hebben het antwoord medegedeeld, dat ons niet bevredigde. Wij werden verwezen „naar de Reglementen „en het Bestuur der Hervormde Kerk„.

Hoe? naar de reglementen? naar het kerkbestuur? die maken toch het kenmerkend verschil niet openbaar; integendeel: zij zijn voor de Protestantsche kerkgenootschappen voor het meerendeel op dezelfde leest geschoeid.

Wij wezen op een reglement van de *Christelijk-afgescheidene Kerk;* maar wij hadden nog op een ander voorbeeld kunnen wijzen.

Daaruit besluit *de Morgenster:* „Thans schijnt zij „(*de Grondwet*), die het eerst voorlichting behoefde, „genoegzaam bedreven in het staats-kerkregt, om ons „antwoord te verwerpen.„

Wij willen daarop de rondborstige verklaring geven, dat wij „onze bedrevenheid in het staats-kerkregt„ niet het minst toeschrijven aan de getrouwe en opmerkzame lezing van *de Morgenster*. Door hare voorlichting toch zijn wij op de hoogte gekomen, welke ons de bevoegdheid gaf een billijk en regtvaardig oordeel te vellen.

Was het niet *de Morgenster* of was het een ander blad dat, bij de *aankondiging* der kerkelijke regeling van het R. K. kerkgenootschap en zonder dat er nog van reglementen sprake kon zijn, durfde beweren, dat in Nederland reeds een bisschoppelijke hierarchie bestond, — wijzende op de bisschoppelijke klerezij, — en *uit dat oogpunt* niet het minst tot wering van R. K. bisschoppen zich aangegord gevoelde?

Is dan de vraag, die wij deden, zoo vreemd en het antwoord, dat ons gegeven werd, wel voldoende?

Wij zijn zoo vrij in hooger beroep te komen op de consequentie van *de Morgenster*, wegens het uitgesproken vonnis: „Wij zijn niet voornemens een ander ant„woord te geven.„

Waarlijk; wij vragen slechts: waarin *het wezen* en *de hoofdzaak* wordt gevonden? Immers niet in reglementen; want deze maken *den vorm* uit.

Wij wenschen gaarne ingelicht te worden; omdat wij onze onbedrevenheid in het staats-kerkregt tegenover *de Morgenster* niet durven ontkennen, en niet gezind zijn bij *de Nederlander* ter school te gaan.

In het voorbeeld, dat wij aanhaalden van de afgescheidene kerk, ligt het bewijs der gegrondheid van ons bezwaar; want *de regterlijke magt* zou bij voorkomende twistgedingen, zich in hare beslissing juist regelen naar de erkenning van het *Staatsgezag*.

Misschien gingen wij te ver met als een voorbeeld aan te halen, wat de ligtgeraaktheid van *de Morgenster* maar al te zeer kon opwekken. Maar nu dan het voorbeeld van de Bisschoppelijke klerezy of van de Evangelisch-Luthersche en Hersteld-Luthersche kerkgenootschappen?

In hare verbolgenheid geeft *de Morgenster* het sterkst sprekend bewijs van het uitnemend gewigt der door ons gedane vraag, als zij zegt: „de aanmatiging van „de afgescheidenen zou voor den staat een beweegreden „kunnen en moeten zijn, om dat kerkgenootschap, als „gevaarlijk voor de rust der maatschappij, niet te „erkennen.„

Eene onnoozele vraag welligt; maar, wàár is de maatstaf, om te oordeelen of hier al dan niet aanmatiging bestaat?

Wij schromen niet, onze mindere bedrevenheid in het staats-kerkregt tegenover *de Nederlander*, ja zelfs tegenover *de Morgenster* te erkennen.

Wij zijn dan ook verlegen, *zonder nadere toelichting*, ons te schikken tot de overweging der volgende regels, die *de Nederlander* ons met dat doel aanbiedt:

„Défendre la confession de foi a le même mérite que „défendre la *loi;* c'est dans les deux cas, s' opposer à „*l'invasion de l'arbitraire*. Car dans une Église privée „de symbole, c'est *la majorité qui serait le symbole* et „qui commanderait, tandis que, dans un ordre de choses

---

(1) *Grondwet*, No. 435.

»normal, ce qui commande, c'est la majorité *sauf la loi. Or* le symbole c'est *la loi de l'Église.*»

Wij hebben eerbied voor beroemde schrijvers; ook voor VINET; maar zoo hij minder staatsman dan Godgeleerde is, rijst onwillekeurig de vraag op: of hier ook handhaving der belijdenis *door den staat* wordt bedoeld?

Zoo ja, op welke wijze is de Regering, volgens de Grondwet, bevoegd en verpligt, voor de handhaving der belijdenis van ieder kerkgenootschap te zorgen?

Onze mindere bedrevenheid in het staats-kerkregt doet ons daarin zien een strijd met de Grondwet, door de uitoefening van een *jus in sacra*.

Dat regt ligt in de ter-zijde-stelling van het wettig kerkbestuur, in gevallen, waarin de medewerking van het staatsgezag wordt vereischt.

Zoo wil *de Nederlander* afwijking der voordragt van curatoren, bij benoeming van hoogleeraren bij de theologische faculteiten.

Zoo wilde *de Morgenster* de bescherming van een lager kerkbestuur, tegenover een hooger door den staat.

Zietdaar wat ons voorkomt, te strooken met een *jus in sacra*.

Een zwaard, dat het meest kwetst dien het hanteert!

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Eergisteren en gisteren zijn een aantal depêches aangekomen, die lijnregt met elkander in strijd zijn. Men heeft vooreerst over Triëst een berigt ontvangen, houdende, dat de paketboot van den 9den uit Konstantinopel aldaar was aangekomen. Volgens die depêche had men geene berigten uit de Krim, dan dat het leger tot den 5den ijverig bezig was met de voorbereidselen van het bombardement, terwijl men zich tevens trachtte te wapenen tegen een aanval van de zijde der versterkingen, die aan prins Menchikoff zijn toegezonden. Die depêche over Triëst is evenwel gevolgd door eene tweede, waarbij uit Konstantinopel wordt medegedeeld, dat het bombardement den 8sten zou zijn aangevangen; de vloten zouden het des nachts, het leger gedurende den dag voortzetten en in een krijgsraad, die door de aanvoerders der verbondene legers was gehouden, was besloten niet te beletten, dat een corps van 15,000 man Russen, die van de landengte van Perekop Sebastopol te hulp kwamen, zich in de plaats wierpen. Dat corps zou dan ook binnengerukt zijn.

Deze tweede depêche zegt ook, dat dit de berigten zijn, die de paketboot van den 9den uit Konstantinopel aanbragt en indien zij al niet lijnregt in strijd is met de eerste berigten, dan deelt zij minst genomen geheel andere tijdingen mede.

Gisteren reeds hebben wij vermeld, dat men zich op de beurs te Parijs eergisteren heeft laten misleiden door het berigt, dat het Quarantaine fort, ten Zuiden van de baai gelegen, die toegang geeft tot de haven van Sebastopol, door de geallieerden genomen was. Hoe ongerijmd ook dit berigt zijn moge, zijn de fondsen daarop plotseling gerezen. Wij meenen dat hier alleen aan eene beurs speculatie moet gedacht worden, vooral wanneer men de gisteren vermelde depêche van Petersburg van den 12den des morgens in aanmerking neemt, waarin gezegd wordt, dat de geallieerden nog niets tegen de vesting hadden uitgerigt. Deze uitdrukking mag evenwel niet in te strikten zin worden opgevat; want daaruit zou men kunnen opmaken, dat de geallieerden werkeloos geweest waren. Volgens alle berigten zetten zij sedert veertien dagen met de meeste kracht de belegeringswerken voort, zoowel tegen de vesting, als om gedekt te zijn tegen de aanvallen van de Russische versterkingen, zoodat er inderdaad welligt veel kan zijn verrigt, ofschoon het bombardement nog niet aangevangen is. De voorbereidende werken tot een beleg zijn dikwijls van nog veel meer belang, dan het vuur zelf.

Omtrent het berigt, dat de bevelhebbers der verbondene troepen, zonder eenigen tegenstand, 15,000 Russen binnen de stad hebben laten rukken, na daartoe in een krijgsraad besloten te hebben, meenen wij nadere berigten te moeten afwachten.

Tot nog toe zijn de depêches uit Petersburg gebleken waar te zijn. De berigten van prins Menschikoff van den 6 en den 9, waarin stellig werd tegengesproken hetgeen men beweerd had omtrent het openen van het vuur op den 4 dezer, zijn gebleken volkomen juist te zijn en men mag ook eenig vertrouwen stellen in de laatste depêche van den 12. Wij mogen dus wel aannemen, dat het bombardement in den ochtend van den 12 niet was aangevangen, ondanks al hetgeen in tegenspraak daarvan wordt beweerd.

De *Moniteur* en de particuliere berigten deelen voorts weinige bijzonderheden omtrent het beleg mede. Het Fransche leger is ter linkerzijde gekampeerd en zal den aanval doen van de zee tot het Zuiderfort; het Engelsche leger opereert ter regterzijde, van het Zuiderfort tot de bouwvallen van Inkermann. De generaal Forey met het eerste Fransche corps, bestaande uit de derde en vierde divisien, vormt het belegeringscorps; de generaal Bosquet voert de eerste en tweede divisie aan, die het observatiecorps vormt, terwijl de Turken de reserve uitmaken. Het Engelsche leger heeft soortgelijke beschikkingen gemaakt. Men wil, dat er 254 stukken belegeringsgeschut tegen de stad gerigt zijn.

Te Konstantinopel is de zaak van den bankier Djezaerli, den vroegeren directeur der in- en uitgaande regten, die van grove misbruiken was beschuldigd, op nieuw op het tapijt gekomen. Hij is op aanzoek van lord Redcliffe naar men wil, in vrijheid gesteld en zijne rekeningen zullen worden onderworpen aan eene nieuwe commissie, die door den groot-vizier en den minister van finantien benoemd is.

De generaal Thomas geneest van zijne verwonding, en zou den 10 naar Frankrijk terugkeeren.

Den 4 heeft de aalmoezenier van het hospitaal te Pera eene militaire begraafplaats gewijd, die de Porte aan Frankrijk heeft afgestaan.

De *Courier de Marseille* zegt, dat hevige stormen in de Zwarte zee gewoed hebben. De *Wilson Kennedy*, een Engelsch transportschip, is naar den Bosphorus moeten terugkeeren, nadat het den 25 September van Varna naar Balaklava was vertrokken. Het had 95 van de 99 paarden verloren, die aan boord waren. In de zee van Marmora zijn twee stoomschepen van de Keizerlijke Messageriën, *le Persian* en *le Gange* tegen elkander gestooten; op het eerste schip werden de kok en vijf passagiers ernstig gewond. Beide schepen hebben groote schade geleden, maar bereikten evenwel Konstantinopel.

De Fransche en Engelsche dagbladen spreken veel van de aanzienlijke versterkingen, die dagelijks naar het Oosten worden gezonden of die nog derwaarts vertrekken. Thans spreekt men van vermeerdering van de verbondene legermagt met 45,000 man. Dit cijfer toont even als eenige andere bijzonderheden, die men meent op te merken, aan, dat indien de geallieerden er in slagen om zich van Sebastopol meester te maken, zij zich niet uit de Krim zullen verwijderen, maar daar integendeel gedurende den winter zullen blijven. Dit is echter slechts eene onderstelling.

De berigten van het oorlogstooneel uit Azie zijn niet zeer gunstig voor de Turken. De Russen, die door de invallen van Schamyl in Georgie zijn teruggetrokken, zijn hunne vroegere positiën op het Ottomanische gebied komen hernemen en hebben Bayazid op nieuw bezet.

Het Turksche leger van Kars blijft steeds werkeloos, in afwachting van zijn nieuwen opperbevelhebber, Ismaïl-Pacha, die, zoo als men weet, door eene ongesteldheid genoodzaakt is geworden langer te Konstantinopel te blijven, dan men verwachtte. De laatste berigten melden, dat hij hersteld was en dat hij bevel had ontvangen om zich gereed te houden om te vertrekken.

De berigten uit Athene loopen tot den 7den. Zij bevestigen, dat stellig besloten was, dat de Kamers zouden worden bijeengeroepen. De Koning zou den 6den het besluit tot bijeenroeping hebben geteekend. De Kamers zullen den 7 Nov. bijeenkomen. Deze zitting zal gewis zeer onstuimig zijn. Velen stellen zich voor, naar men wil, om de regering van het gebeurde rekenschap te vragen.

De heer Metaxa, oud-gezant van Griekenland te Konstantinopel, van hoogverraad beschuldigd, is bepaaldelijk door het hof van cassatie van alle regtsvervolging ontslagen, nadat hij achtereenvolgens door de regtbank van eersten aanleg en door het Koninklijk hof was vrijgesproken.

Overigens zijn de berigten uit het buitenland hoogst onbelangrijk.

De Cholera heeft in het zuiden van Frankrijk niet opgehouden te woeden; in het departement de l' Arriége zijn meer dan 7000 personen door die ziekte weggesleept.

De Fransche *Moniteur* deelt een rapport mede van den minister van landbouw, handel en openbare werken aan den Keizer omtrent de hangende bruggen van Arcôle en der Invaliden te Parijs. Zij zullen in vaste bruggen veranderd worden die 20 en 16 ellen breed zullen zijn. De werken aan de brug van Arcôle zullen 1,150,000 fr. en die aan de Invaliden 800,000 fr. kosten.

De *Moniteur* bevat voorts verschillende benoemingen in de orde van het Legioen van Eer, aan chirurgijns en aalmoeziers van de vloten in de Middellandsche en Zwarte zeeën, ter belooning van hunne zelfopofferende pogingen tot bestrijding van de cholera aan boord van de schepen.

De officiële *Moniteur* van de Fransche bezittingen in Indie deelt, volgens den *Citizen*, uit Calcutta van den 9 Aug. mede, dat eene sedert drie jaren hangende zaak, namelijk de overgave aan de Britsche regering van de Fransche stad Chandernagore is beslist. Frankrijk zal een gedeelte van het Engelsch gebied bij Karikal in ruil ontvangen.

Alle beperkingen, waaraan de Israëlieten, zoowel in het burgerlijke als in het staatkundige, in het vorstendom Hohenzollern onderworpen waren, zijn opgeheven.

De *Oesterreicher Correspondenz* van den 16den deelt mede, dat het Gouvernement van het Lombardisch-Venetiaansch Koningrijk zich ernstig bezig houdt met een plan tot droogmaking van de moerassen in de provincien Verona en Mantua. Deze streken zijn ongeveer 60 à 70 vierkante Italiaansche mijlen groot. Men hoopt gemakkelijk de benoodigde fondsen voor deze onderneming te zullen vinden.

De Fransche *Moniteur* deelt eene correspondentie van den 12den uit Hamburg mede, waaruit blijkt dat de drie vrije steden, in strijd met de sedert de bijeenkomst van de Bondsvergadering te Frankfort aangenomene gewoonte, die daarin bestond, dat zij nooit vooraf de door hunnen gezant uit te brengen stem hebben openbaar gemaakt, door middel van hare Senaten thans hebben medegedeeld, dat zij alle voorstellen van Oostenrijk, in de Bondsvergadering te doen in den geest van de nota van 14 Sept., zullen ondersteunen. Deze mededeeling is zeer gunstig opgenomen.

Uit Spanje loopen de berigten tot den 13den. De cholera is grootendeels verdwenen; maar de ellende is te Barcelona, te Alicante, Murcia, Grenada, Cordova, Malaga, Cadix en Sevilie zeer groot. De heer Lujan, de minister van binnenlandsche zaken, heeft reeds een aanvang doen maken met verscheidene openbare werken. Daaronder is de voortzetting van het kanaal van Isabella II, waardoor het water van de Summa-Sierra en andere bergen waaraan Madrid zoo groote behoefte heeft, naar de hoofdstad wordt geleid en tevens aan vele arbeiders [illegible] anders tot rustverstoring aanleiding zouden [illegible] wordt verschaft. Ook moet de haven van Cart[illegible] tooid worden en zijn de werkzaamheden aan de[illegible] van Carvaglis, die 900 ellen lang is, op den [illegible] van Langres hervat. Hij heeft ook ingenieurs [illegible] het opnemen van het plan van een spoorweg van [illegible]gossa naar Bordeaux.

Binnen weinige dagen zal de geheele telegra[illegible] tusschen Madrid en Parijs voltooid zijn.

Men kent thans den tekst van het Pauselijk be[illegible] trekkelijk de finantiële aangelegenheden des lands[illegible] trekking van het muntpapier wordt zeer goedg[illegible] terwijl daarentegen de verhooging van de grondr[illegible] van sommige accijnsen een zeer ongunstigen indr[illegible] gemaakt. In den benarden toestand van de Rom[illegible] schatkist heeft men welligt geene betere maatregel[illegible] nen nemen en heeft men moeten doen, hetgeen he[illegible] mogelijk scheen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Bij de overweging in de afdeelingen der Kamer [illegible] ontwerp van wet tot vaststelling van het IIIde ho[illegible] der Staatsbegrooting voor 1855, welk hoofdstuk het [illegible]*tement van Buitenlandsche Zaken* betreft, zijn de [illegible] vragen en bedenkingen geopperd.

§ 1. Het uitzigt, hetwelk bij de behandeling der [illegible] begrooting van het vorig jaar door de Regering [illegible] werd op het spoedig ten einde brengen der onderhand[illegible] over de verevening met het Groothertogdom Lux[illegible] heeft zich tot nu toe niet verwezenlijkt. Men [illegible] daarom met den tegenwoordigen stand der onderhand[illegible] in de bijzonderheden te worden bekend gemaakt, [illegible] daarbij den ernstigen wensch niet onderdrukken, d[illegible] eindelijk deze zaak, die reeds sedert zoovele jaren aa[illegible] is, behoorlijk geregeld worde.

§ 3. In eene der afdeelingen heeft men, in verb[illegible] het vroeger te dier zake tusschen de Kamer en de [illegible] verhandelde, de vraag geopperd, of de jongste geb[illegible] sen in Spanje ook aanleiding zouden kunnen ge[illegible] men aldaar terugkwam van het tot nu toe gevolg[illegible] rentieel stelsel en eene meer vrijgevige handelsst[illegible] aannam. Ware dit het geval, dan zou het van g[illegible] lang zijn, dat de beginselen onzer scheepvaartw[illegible] ook in onze betrekkingen met Spanje konden wo[illegible] volgd of toegepast. In allen gevallen meenden d[illegible] die dit punt ter sprake bragten, dat het de [illegible] der Regering allezins verdient.

§ 4. Daar de arbeid aan den spoorweg van Am[illegible] de Pruissische grenzen voortdurend met ijver wor[illegible] gezet, en men niet zoo zeker is, dat van de Pr[illegible] zijde met gelijken ijver gewerkt wordt aan de [illegible] onzen Rhijnspoorweg met het Duitsche spoorwegne[illegible] den moet, wenscht men eene bepaalde mededeeling [illegible] vangen omtrent de uitzigten, die op dit oogen[illegible] opzigt tot het tijdstip der aansluiting van de bei[illegible] bestaan. Men vertrouwt, dat de beide Regeringen [illegible] doordrongen zijn van het belang, dat zoowel Du[illegible] als Nederland bij het voltooijen van dit nieuwe m[illegible] gemeenschap heeft, om niet het mogelijke te doen [illegible] men van weêrszijden met de werken aan dezen [illegible] op één en hetzelfde tijdstip gereed zij.

§ 6. Vele leden konden het niet goedkeuren [illegible] gezamenlijke kosten van de buitenlandsche zending[illegible] met *f* 12,500 zijn verhoogd. De daarvoor aangev[illegible] denen hebben hen niet overtuigd, dat die verhoogi[illegible] zakelijk is. De goede behartiging der Nederlandsche [illegible] buiten 's lands was, zeide men, niet daarvan afh[illegible] dat onze diplomaten meer of minder uiterlijk vertoon [illegible] maar wel daarvan, dat zij door bekwaamheid en [illegible] blonken en ten gepasten tijde wisten te handelen. [illegible] voegden er nog bij, dat in onzen tijd, nu de mid[illegible] gemeenschap zoo zeer zijn versneld en het stelsel v[illegible] baarheid ook met opzigt tot de betrekkingen d[illegible] onderling meer en meer veld wint, de gezanten [illegible] geheel ander oogpunt moeten beschouwd worden [illegible] een vroeger tijdperk. Trad men in de bijzonder[illegible] voorgedragene verhoogingen, dan werd men te [illegible] neigd om die te billijken. Toenemende weelde i[illegible] of andere hoofdstad, bijv. te Parijs, kon toch h[illegible] de maatstaf zijn, ook omdat dan niet te bereke[illegible] hoever men zou moeten gaan om met die toena[illegible] tred te houden. Nam men desniettemin dien ma[illegible] waarom dan aan den Minister-resident bij de [illegible] Baden en Beijeren, die in eene plaats gevestigd [illegible] levenswijze onkostbaar kan worden genoemd, eene [illegible] bezoldiging toegelegd? Het is waar, de Regering [illegible] zich op den veelomvattenden werkkring van d[illegible] maar men meent te kunnen volhouden, dat zijne [illegible] heden in den laatsten tijd veeleer verminderd d[illegible] derd zijn. De verhooging van de kosten der m[illegible] Vereenigde Staten van Amerika kan almede niet [illegible] worden in verband te staan met de noodzakelijkheid [illegible] representeren; eene noodzakelijkheid, die zeker [illegible] minder dan tegenover het Noord-Amerikaansche [illegible] best bestaat. Waarom voorts, indien er al afdoende [illegible] waren om hier of daar aan eenen gezant tot het o[illegible] van zijnen rang eene hoogere bezoldiging toe te [illegible] de verhooging ook uitgestrekt tot de raden en secre[illegible]

…gatie? Eindelijk hadden verscheiden leden tegen deze …meerderde uitgave nog het bezwaar, dat zij een stap was …enen weg, die uit den aard der zaak al verder en …zou worden bewandeld; zoodat men van jaar tot …eene nieuwe verhooging zou kunnen te gemoet zien. …teekening op den toelichtenden staat wegens de ver…derde kosten der missie te Parijs, waarin werd aange…, dat het tractement van den gezant aldaar, na de …gevraagde verhooging, nog geenszins het cijfer van 1848 …van 1850 bereikte, bragt het bewijs mede van die …king.

…ze beschouwingen bleven bij eenige leden, die de voor…gene verhooging meenden te moeten billijken, niet …woord. Zij voerden aan, dat men in vroegeren tijd …kosten der missien al meer en meer had beknibbeld, …die op sommige punten onmiskenbaar tot een te …cijfer was afgedaald. Er waren missien, die alleen …een persoon, die niet met een huisgezin bezwaard …konden worden bekleed. Reeds was het voor eenen ge… groote opoffering, dat hij zoo ver van zijn va…land verwijderd zijn leven moest doorbrengen. Wilde men uit een geldelijk oogpunt zijne betrekking al te onaan…nam maken, door den tijd zouden er in 't geheel geene …voor hunne taak berekende vertegenwoordigers der Neder…landsche belangen buiten 's lands meer gevonden worden. Men had onder andere van de tractementsverhooging van …gezant in Noord-Amerika gesproken; maar moest daarbij …groote belang, dat Nederland bij het instandhouden …goede betrekkingen met dat magtig gemeenebest heeft, … 't oog worden gehouden? De beoordeeling hoeveel … een vreemd land behoeft, om niet in weelde, …overeenkomstig met den rang van vertegenwoordiger … Nederlandschen Staat te leven, was eene taak van …moeijelijken aard. Zooveel was wel zeker, dat in …e hoofdsteden de levenswijze oneindig duurder was …

… Op nieuw heeft het de aandacht getrokken, dat tot …personeel van sommige gezantschappen, zoo als die in …, Frankrijk, Rome en Sardinie enz., kanseliers be…, terwijl men bij andere gezantschappen van zeer …langrijken aard, zoo als die van Engeland en Rusland, …lijk een beambte òf niet kent òf niet uit 's Rijks kas …digt. Waarom, moet men wel vragen, zouden die be… niet overal even goed kunnen worden gemist?

…8. Zeer vele leden hebben met leedwezen gezien, dat … de zeer weinige besparingen, volgens deze begrooting …de kosten van buitenlandsche zendingen te brengen, …t eene vermindering in de kosten der zending bij de …omanische Porte behoort. Op een oogenblik, als het …nwoordige, nu in het Oosten zulke gewigtige gebeur…ssen voorvallen of zich voorbereiden, scheen men, … in het belang van onzen handel en scheepvaart in …warte zee en op andere punten, alle mogelijke mid… te werk te moeten stellen, om Nederlands invloed …onstantinopel op eene gepaste wijze te doen gelden. …ust moest het op zulk een tijdstip in aanmerking …, thans aldaar tot een gezant van den derden rang … dalen. Die maatregel baarde te meer bevreemding, …men zich herinnerde, welk eene eervolle en waardige …de Nederlandsche gezant te Konstantinopel nog in deze …, insgelijks onder moeijelijke omstandigheden, had …vuld. — Enkele leden vereenigden zich intusschen niet …deze beschouwing, maar stonden integendeel het ge…voelen voor, dat Nederland, zoowel bij de Ottomanische Porte, als in ver de meeste andere Europesche Staten, zeer goed door eenen consul-generaal kon worden vertegenwoor…. Het waren toch, zeide men, hoofdzakelijk zoo niet …uitsluitend handelsbelangen, die onze vertegenwoordigers …ten 's lands in dezen tijd te behartigen hebben.

§. 9. In het vorige jaar werd van de zijde der Kamer …vraag gedaan, of de missie te Rome thans wel meer …zakelijk kon worden geacht, en of in allen gevalle …den gezant, welke met deze missie die van Turyn …nigt, niet het voorschrift behoorde te worden gegeven …zijne residentie meer uitsluitend in laatstgenoemde stad …tigen. Men is thans op dit punt teruggekomen, te …daar de Regering, blijkens haar in 1853 op het ver… wegens dit hoofdstuk der Staatsbegrooting gegeven …oord, de intrekking der missie te Rome alleen *op dat …blik* niet doelmatig oordeelde. Naar het scheen, is er …kerkelijke regeling hier te lande heeft plaats gehad, …behoefte meer aan de tegenwoordigheid van eenen …sche gezant bij het hoofd der Roomsch-Katholijke …nam men dit aan, dan moest uit een staatkun…handelsoogpunt aan de opzettelijke vertegenwoordi… Nederland in Sardinie boven die in den Kerkelij… de voorkeur worden gegeven.

… Bij het inzien van den staat van verleende pensioe… departement hebben sommigen er iets stuitends …vonden, dat nu een man, die zoo hoog in de alge…schatting staat als de gewezen gezant Fagel, op hoog … ouderdom, na meer dan 65 jaren lang het …land en het regerend Vorstenhuis getrouw te hebben …, een eervolle rust erlangd heeft, het hem toeko… pensioen niet ten volle wordt uitbetaald. Men weet …goed, dat de hier bedoelde korting op eene uitdruk… wetsbepaling steunt, maar zou dan, vroegen de …doelde leden, zoo ooit, niet in dit geval reden ge…bestaan voor het maken eener uitzondering op de wet … algemeenen regel?

…wetsontwerp tot vaststelling van het IVde hoofdstuk …staatsbegrooting voor het dienstjaar 1855, betreffende *…Departement van Justitie*, heeft bij het onderzoek in de afdeelingen, tot de volgende beschouwingen en bedenkingen aanleiding gegeven:

§ 1. Gelijk te verwachten was, heeft men in de afdeelingen algemeen in de eerste plaats stilgestaan bij de organisatie der regterlijke magt. Reeds sedert September 1853, dus ruim een jaar geleden, herinnerde men, is door de Regering eene Staats-commissie met het ontwerpen van eene daartoe strekkende wet belast. Men meende te weten, dat die Commissie, zich met hare taak onledig gehouden hebbende, reeds sinds eenen geruimen tijd hare inzigten omtrent dit onderwerp van wetgeving aan de Regering had medegedeeld. Evenwel blijft de wettelijke regeling dezer gewigtige aangelegenheid steeds uit. Algemeen wenschte men dus — doordrongen van de behoefte aan eene spoedige tot-stand-koming dezer regeling, welke, volgens het gevoelen ook van den tegenwoordigen Minister, die zelf had medegewerkt om deze bepaling in de Grondwet neder te schrijven, voor lang noodig gekeurd werd, omdat met de tegenwoordige wijze van regtsbedeeling, vooral om hare kostbaarheid, het goede regt niet voor alle ingezetenen even verkrijgbaar mogt worden geacht, — te mogen vernemen hoe het daarmede staat. Er werd te meer op inlichtingen daaromtrent prijs gesteld, nu ook uit deze begrooting blijkt, dat verschillende regterlijke betrekkingen, die tot nu toe, met het oog op toekomstige veranderingen, zooveel doenlijk zonder schade voor eene goede regtsbedeeling hadden opengestaan, reeds vervuld zijn of zullen worden.

§ 2. In eene afdeeling is op nieuw aangedrongen op wettelijke voorziening omtrent de tucht op de koopvaardijschepen. Eene wettelijke regeling dezer aangelegenheid werd daar als mogelijk en hoogst noodig beschouwd; waarom dan ook de wensch geuit werd, dat de Reg. dit onderwerp in overweging zoude nemen of houden.

§ 3. Een derde punt van algemeene beschouwing was de thans voorgestelde verhooging van uitgaven.

Van verschillende zijden werd zij met leedwezen bespeurd, en dat vooral bij het onderdeel van het publieke dienst, waarop men zich vleide dat nog betrekkelijk, ten gevolge voornamelijk van de te wachten regterlijke organisatie, veel zou kunnen worden bezuinigd. De klagt betrof zoowel het departement zelf, waarbij onder andere het tractement van den secretaris-generaal in eens met *f* 1000 wordt verhoogd, als andere afdeelingen van dit hoofdstuk der begrooting, bijv. de kosten van de politie, de gevangenissen en meer andere. Oppervlakkig vergeleken met hetgeen ten vorigen jare toegestaan is, schijnen de uitgaven voor dit jaar eene ongeveer gelijke som te zullen beloopen. Bij nader onderzoek evenwel hebben sommige leden bevonden, dat het verschil tusschen deze begrooting en de vroegere uitgaven aanzienlijk is. Indien toch het oog gevestigd wordt op hetgeen in voorgaande jaren, de jaren 1853, 1852, 1851 en 1850 bijv., is uitgegeven, dan zal het blijken dat het gemiddelde cijfer der uitgaaf in die jaren — en dit cijfer zal toch wel als grondslag van de raming der blijvende behoeften moeten worden aangemerkt — ruim drie tonnen gouds beneden de nu aangevraagde som blijft. Zelfs kan deze raming, met het oog op hetgeen voor het loopende dienstjaar, inzonderheid voor het onderhoud der gevangenen buitengewoon is toegestaan, als met eene zeer aanzienlijke som verhoogd worden beschouwd. Met zoodanige rassche stijging konden zeer vele leden geen genoegen nemen; daarom werd deze opmerking reeds hier in het algemeen gemaakt, om er later bij de verschillende onderdeelen meer bepaaldelijk op terug te komen.

Evenwel dient hier nog bij te worden gevoegd, dat het de aandacht van verschillende leden heeft getrokken, dat niet alleen hier geene verhoogde sommen zijn aangevraagd, als bij andere hoofdstukken dezer begrooting, niettegenstaande gedurende den laatsten tijd bijv. de bouwmaterialen en brandstoffen in prijs zijn gestegen en de arbeidsloonen zijn gerezen, maar dat hier zelfs uitdrukkelijk gerekend wordt op mindere duurte der levensmiddelen als gevolg van den gunstigen oogst (zie de toelichting bij art. 28*a*). Hierdoor is bij hen de vrees ontstaan voor latere suppletoire aanvragen wanneer het gebleken zal zijn, wat nu reeds met grond schijnt te kunnen worden verwacht, dat men met het eenmaal toegestane zal te kort schieten, en scheen het deze leden toe dat men zich moeijelijk kan vrij pleiten van dien weg te hebben ingeslagen om, met hoogere raming voor andere posten, het eindcijfer dezer begrooting niet zooveel hooger te moeten stellen dan de voorgaande. Was dit het geval, zulks zou door hen ten sterkste moeten worden afgekeurd, daar deze begrooting behoort te zijn het maximum van hetgeen reeds nu mag worden geacht voor het aanstaande dienstjaar benoodigd te zijn.

1ste Afdeeling. Voor deze afdeeling wordt de som van *f* 68,644 aangevraagd. Dit cijfer werd door sommigen vergeleken met de uitgaven in vroegere jaren, bijv. met die van 1850, welke toen *f* 63,160.98^{5} beloopen hebben. Het groote verschil tusschen deze sommen moest wel de aandacht trekken, vooral wanneer daarbij gelet werd op den eenvoudigen aard en de weinige uitgebreidheid van de werkzaamheden van dit departement, welke vroeger met slechts éénen referendaris en met ongeveer de helft van de tegenwoordige kosten werden waargenomen. Sindts zijn ja de werkzaamheden eenigzins vermeerderd, maar toch niet in die mate, dat daarvoor zulk een uitgebreid personeel noodig moest worden geacht.

In al de afdeelingen werd door de aanwezige leden de verhooging van het tractement van den secretaris-generaal met *f* 1000 afgekeurd. Met het oog op bestaande bepalingen (zie een organiek besluit van 6 Augustus 1831) waarbij de tractementen dezer ambtenaren op *f* 4000 worden gesteld; op de omstandigheid, dat deze titularis slechts kort geleden is aangesteld, terwijl zijn voorganger zoovele jaren die betrekking met dat honorarium ijverig had waargenomen; op de aanspraak, die door zoodanige verhoogingen aan anderen ambtenaren schijnt te worden gegeven; en in het belang zelf van de Regering, die daardoor eenigen steun kan vinden om aan dergelijke bijzondere wenschen geen gunstig oor te verleenen, — moest men zwarigheid maken om deze som goed te keuren. De taak van dezen ambtenaar scheen ook niet den omvang te hebben van dezelfde betrekking bij andere departementen, waar die titularissen hoogere bezoldiging dan *f* 4000 genieten; en de aangevoerde grond — dat de verhooging alleen plaats heeft om overeenstemming in de bezoldiging te brengen — kon niet als voldoende worden beschouwd.

2de Afdeeling. Bij dit onderdeel is de klagt over vermeerderde uitgaven, reeds bij de algemeene beschouwingen aangevoerd, herhaald. Vergeleken toch met hetgeen hiervoor 1853 is uitgegeven, is er een verschil van *f* 75,458.64; een belangrijk verschil dus, vooral wanneer men zich herinnert dat de nieuwe regterlijke organisatie er nog niet is dat daaruit bezuiniging wordt gewacht.

Bij den bestaanden twijfel, of de aanvulling wel overal vereischt wordt, gaven sommige leden in overweging, of het niet doelmatig zoude zijn de vacatures bij die regtbanken, wier bezigheden blijken niet zooveel omvattend te zijn, èn om besparing te erlangen èn om de organisatie niet vooruit te loopen, onvervuld te laten.

Art. 8. Bij dit artikel is men in beschouwingen getreden over de waarneming van het openbaar ministerie bij de kantongeregten. Dit onderwerp werd door verre de meeste leden niet genoegzaam en doelmatig geregeld geacht. De waarneming dezer op zich zelf vaak moeijelijke en althans na de uitbreiding der regtsmagt van de kantonregters niet in omvang verminderde betrekking blijft steeds opgedragen, in de steden aan de commissarissen van politie, op het platteland aan de burgemeesters. Dit kon niet in het belang de justiciabelen en ook niet in dat der gemeenten zijn. Ook de bezoldiging, aan die betrekking verbonden, behoort een onderwerp van spoedige regeling te zijn. Er is een voorbeeld aangehaald dat ten koste eener gemeente de bezoldiging van een dezer ambtenaren van regeringswege is verhoogd. Vele leden konden dit geenszins goedkeuren. Om dit een en ander drongen zij aan op eene spoedige regeling van deze aangelegenheid, die niet langer behoort te worden uitgesteld, en eigenlijk reeds bij de besprokene wet tot uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters had moeten geschieden.

IIIde Afdeeling. Men is op nieuw teruggekomen op de noodzakelijkheid om ten aanzien van het Hoog Milit. geregtshof en der militaire regtspleging te vereenvoudigen en te bezuinigen, en het werd door vele leden allezins mogelijk geacht om, zelfs zonder afwachting der regterlijke organisatie door eene bijzondere regeling, met mindere kosten eene verbetering in deze regtspleging daar te stellen.

Vde Afdeeling. Zich in het algemeen houdende aan hetgeen omtrent de rijkspolitie in het verloopen jaar is aangevoerd, hebben vele leden zich op nieuw tegen het uittrekken van deze alweder aanzienlijk verhoogde som op de begrooting, zonder eenige nadere regtvaardiging daarvan, verklaard. Eenigen meenden bij dit departement eene strekking te ontwaren, die onwillekeurig van lieverlede zou kunnen ontaarden in een allezins afkeurenswaardig stelsel van algemeene politie dat, ten gevolge van eene mogelijke verkeerde toepassing, tot uitkomsten kan leiden, die in geenen deele met het ware begrip van politie strooken. De zorg voor rust en orde behoort, zeiden zij, niet over te gaan in het ongeoorloofde en voor de ingezetenen kwellende toezigt dat, in vroegere dagen hier te lande uitgeoefend, zoo zeer de algemeene afkeuring heeft weggedragen. Zoodanige mogelijke uitbreiding dient bij tijds te worden voorgekomen. Daarom voegden deze leden zich ook bij den wensch van zeer vele andere, om nadere inlichtingen omtrent deze afdeeling van de Regering te mogen erlangen. Tot nog toe is er geen stelsel van de Regering bekend, even zoo min uit eene voorafgegane regeling van het onderwerp zelf als uit de plaats gehad hebbende handelingen. En zijn er nog geene botsingen tusschen de algemeene en plaatselijke politie bekend, zoo schijnt dit meer het gevolg van eene toevallige goede verstandhouding dan van eene afbakening en beperking van den werkkring dier beide magten. Men herinnerde hier aan onlangs in naburige gemeenten plaats gehad hebbende verstoringen, bij welke dit gevoelen allezins bevestigd is geworden. Verwarring en daardoor schromelijke uitkomsten zijn uit dezen ongeregelden toestand te duchten. En het werd daarom van de dringendste noodzakelijkheid geacht een bepaald stelsel aan te nemen en vaste regelen te stellen, in één woord wettelijke verordeningen omtrent dit onderwerp in het leven te roepen. De Regering zegt wel „hetgeen aanvankelijk tot verbetering der politie is gedaan, is niet zonder vrucht geweest," maar men wenschte wel met die vruchten te worden bekend gemaakt en te weten wat er gedaan is, onder andere ook om te kunnen beoordeelen of dat wel in evenredigheid staat tot de kosten daarvoor besteed.

Art. 19. Eenige leden hebben te kennen gegeven, dat zij zich moeijelijk met de hier aangevraagde som (tot aanmoediging van politie-agenten) zouden kunnen vereenigen die hun voorkwam de gelegenheid tot gunstbetoon te zullen openen. Zij vroegen tevens, of de omschrijving voor het doel, waarmede die gelden worden gevraagd niet onvoldoende moet worden geacht, om namelijk ook aan anderen dan beambten voor bewezene diensten te kunnen worden uitgereikt, iets dat onder andere in eene der groote gemeenten van het Rijk, naar zij zich meenden te herinneren, is geschied? De post op de voorgaande begrooting

niet gevonden wordende, wenschten deze leden tevens te weten waaruit de hier bedoelde gratificatien tot nog toe zijn gekweten.

Art. 22. Naar aanleiding, dat deze post voor het eerst op deze begrooting gevonden wordt, heeft men ook dit jaar bij de veelbesprokene vraag, of de uitoefening der velpolitie door middel van hulpmaréchaussée doelmatig werkt, stilgestaan. Er waren leden, die deze vraag niet toestemmend konden beantwoorden. Zij vestigden de aandacht op de volgende punten. Vooreerst, zeiden zij, is dit gebruik van een deel van het leger, hoezeer ook een welingerigtte en goed geregelde maréchausée, waarvan de werking weldadig wordt bevonden, te prijzen zij, nadeelig zoowel voor de geregelde politie ten platten lande als voor den soldaat. De manschappen met de politie-dienst en hare strekking weinig bekend, stichten ligt onrust en verwarring ter plaatse waar zij gelegerd zijn. De verschillende gemeenten, die niet bij magte zijn om elk voor zich een doelmatig toezigt uit te oefenen, leeren op deze hulp vertrouwen en worden daardoor tegengehouden, om, door de behoefte gedrongen, zich onderling te verstaan en voor gezamenlijke kosten dit hun belang op eene doeltreffende wijze te regelen. De soldaat intusschen ontgroeit, gedurende dien tijd, aan de krijgstucht en raakt aan het krijgsleven van de garnizoensplaatsen ontwend. Hij moet bovendien de geregelde oefening in den wapenhandel missen. Van daar dan ook dat de opvolgende Ministers van Oorlog niet gunstig over het afstaan van troepen voor dit gebruik hebben gedacht. Iets geheel anders is de aanwending van de militaire magt om tijdelijk tot het bedwingen van onrustige bewegingen mede te werken.

In de tweede plaats wezen deze leden op het onregelmatige gebruik, tot nog toe in dit opzigt ten koste van eene welgeordende plattelandspolitie gemaakt. Zij wenschten met het oog op den thans te wachten grooteren aandrang van de zijde der gemeenten te weten, op welke wijze en met welke regelen in het zenden van hulp-maréchaussée zal worden te werk gegaan, welk systeem daaromtrent bij het tegenwoordig hoofd van dit departement bestaat. Zal de aanvraag der gemeenten worden afgewacht, of zal er naar vaste regelen worden gehandeld? In het eerste geval is de maatregel alleen ten behoeve van de diligenten, die mogelijk minder dan andere gemeenten hulp behoeven, en daarenboven in strijd met het beginsel dat algemeene maatregelen van bestuur gelijkelijk voor allen behooren te werken.

Wat de plaatsing dezer kosten op de begrooting betreft, hiermede konden deze leden zich volkomen vereenigen. De kosten voor 's Rijks politie behooren te regt voor rekening van het Rijk te komen. Minder juist kwam het hun evenwel voor ze hier uit te trekken. Op die wijze althans en met de middelen waarmede men zich voorstelt de hulpmaréchaussée aan te wenden, schenen deze kosten natuurlijke kosten van de begrooting voor het Departement van Oorlog te zijn en op het Xde hoofdstuk te huis te behooren. De militaire magt strekt evenzeer tot beveiliging tegen onrust binnen 's lands, als tot afwering van en verdediging tegen aanvallen van buiten af. Ook schenen deze gelden eer tot het Xde hoofdstuk te behooren dan die voor de geregelde maréchaussée-dienst, welke, bij het behoud van dit artikel, met meer regt hier zouden moeten worden aangevraagd.

De meerderheid evenwel van de bij het onderzoek tegenwoordige leden heeft, met het oog op de gunstige uitkomsten van de aanwending der hulpmaréchaussée voor de veldpolitie, waarvan sommigen zelfs een uitgebreider gebruik wenschten gemaakt te zien, zich niet tegen de uittrekking van deze som hier ter plaatse verzet.

VIde AFDEELING. Ook hier zijn de uitgaven aanzienlijk gestegen, zoowel door verhooging van tractementen als ten gevolge van meerdere uitbreiding aan dit onderdeel der dienst gegeven.

Wat het eerste punt betreft, hierover heeft men zich in dit stuk vroeger uitgelaten. Men bepaalde zich hier tot eene algemeene afkeuring van zoodanige verhoogingen, die ook voor de niet-begunstigden aanspaak schijnen te doen ontstaan. Ten opzigte van het tweede punt is aangemerkt, dat hier niet altijd evenveel overleg scheen te worden aangetroffen. Zelfs de toelichtingen hier en daar gegeven schenen onderling in strijd, ten bewijze waarvan onder andere is gewezen op de tegenstrijdigheid, die gevonden werd in de hoogere raming van art. 29 en in den daarbij gegeven grond, terwijl daarentegen het daarop volgende art. 30, dat om dezelfde reden zou behooren te zijn verhoogd, tot een lager cijfer is uitgetrokken. Evenmin kon, op zich zelf, eene vermeerdering der bevolking in de gevangenissen met eene zooveel lagere raming van art. 28a worden overeengebragt. Er is ook aangemerkt dat hier, in tegenstelling van hetgeen elders gebeurt, gerekend wordt op eene daling der prijzen van de levensmiddelen, welk vertrouwen in geenen deele geregtvaardigd is te beschouwen. Ten gevolge van dit een en ander is bij een groot aantal leden de vrees ontstaan voor eene latere suppletoire aanvraag, om te gemoet te komen aan behoeften, die reeds nu met grond schijnen te kunnen worden voorzien, en waarop dus reeds nu had behooren te zijn gerekend.

's Gravenhage, 20 October.

Bij Koninklijk besluit van 4 Oct. jl. is bewilliging verleend tot het verlengen van den duur der Derde Amsterdamsche Verzekering-Societeit.

Z. M. heeft tot derzelver tegenwoordige functien herbenoemd en bij continuatie aangesteld de navolgende titularissen als: in het kanton Vechel: tot plaatsverv. kantonregter jhr. L. R. L. J. de Kuijper; in het kanton Doesborgh: tot griffier mr. R. J. W. G. de Nerée tot Babberich; in het kanton Alphen: tot plaatsverv. kantonr. mr. J. H. Verboom baron van Reede van Oudshoorn; in het kanton Nieuwer-Amstel: tot griffier mr. P. Bel jr.; in het kanton Helder: tot plaatsverv. kantonregter J. Schoon; in het kanton Edam: tot plaatsverv. kantonregter B. Koker; in het kanton Heinkenszand: tot plaatsverv. kantonregter mr. A. E. van Dishoeck; in het kanton Hindeloopen: tot plaatsverv. kantonregter mr. H. J. de Carpentier; in het kanton Steenwijk: tot griffier G. W. Daems; in het kanton Ootmarssum: tot plaatsverv. kantonregter H. Engels; in het kanton Heerlen: tot plaatsverv. kantonregter E. J. L. Sassen.

Z. M. heeft aan den gepensioneerden eersten officier van gezondheid der 2de kl. G. L. Ritter het voortdurend dragen vergund van de uniform van het dienstvak, waartoe hij heeft behoord.

Bij Koninklijk besluit van 12 October jl., n°. 54, is de staatsraad in buitengewone dienst mr. G. Groen van Prinsterer, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol ontheven van het lidmaatschap der Staats-commissie, ingesteld bij besluit van 29 November 1853, n°. 66.

Wij vernemen, dat de heer GIBSON met de *Nicaruaga* naar Noord-Amerika is vertrokken, belast met het overbrengen van depêches, inhoudende den uitslag van een congres, dat dezer dagen te Ostende is gehouden door de Amerikaansche gezanten te Madrid, Londen en Parijs, bijgestaan door hunne secretarissen van legatie, en vóórgezeten door den heer MANN, onder-Secretaris van Staat van Amerika.

Op dit congres moeten verschillende Amerikaansche belangen in Europa zijn besproken, waaronder ook de quaestie betrekkelijk GIBSON.

* H. M. de Koningin-moeder, zal, naar men verneemt, tot Kersmis te Soestdijk verblijven en alsdan naar de residentie terugkeeren.

* Z. Excell. de heer Minister van Oorlog, die dezer dagen van zijne buitenlandsche reis in de residentie werd terug verwacht, zal alsnog eenige dagen te Aken verblijven, om er de baden te gebruiken tot verder herstel zijner gezondheid. Z. Exc. is daar evenwel werkzaam. Dagelijks worden er stukken naar den Minister verzonden en worden er stukken van den Minister aan het departement ontvangen.

* Heden heeft het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland uitspraak gedaan in de zaak van C. van der Griend en A. Stok, beschuldigd van moedwillige brandstichting. Het Hof heeft de aan de beschuldigden ten laste gelegde feiten verklaard te zijn onbewezen en hen derhalve vrijgesproken. Dien ten gevolge zijn beide onmiddellijk in vrijheid gesteld.

* De commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer heeft de gegadigden verwittigd, dat zij zal overgaan tot de VIIIe verkooping van eene partij gronden in den Haarlemmermeerpolder, groot ongeveer 1269 bunders en wel in de maand November te Amsterdam. Bij de nadere aankondiging van den dag van den verkoop, het uur en de plaats zullen de staten der te veilen perceelen met de voorwaarden en kaarten te bekomen zijn bij den heer de Breuk, boekdrukker te Leijden.

* Volgens art. 23, in verband met art. 22 en met de afzonderlijke bepalingen, volgende op de bijzondere voorwaarden van elke verkooping van gronden in den Haarlemmermeerpolder, zijn de koopers dier gronden gehouden, om zoolang de droogmaking onder rijks beheer blijft, de slooten in de door hen gekochte perceelen geheel, en om de de door hen gekochte perceelen ter halver sloot: 1o. te houden minstens op breedte en diepte, als waarop die zijn aangelegd bij de verkaveling: 2o. dezelve jaarlijks onmiddellijk na het wegvoeren van de vrucht, uit te maaijen, op te halen en goed vlot en afwaterend te leggen. De commissie van beheer en toezigt over de droogmaking van het Haarlemmermeer, bemerkt hebbende, dat velen hieromtrent in gebreke zijn gebleven, noodigt dezen uit, alsnog ten spoedigste aan die verpligting te voldoen, zoowel in hun bijzonder als in hun gemeenschappelijk belang, wijl de nieuwe polder onmogelijk kan worden drooggehouden, indien de waterberging te veel belemmerd is.

* Men verneemt, dat Barbès gisteren eenigen tijd in de residentie doorgebragt en in den *Lion d'Or* zijn intrek genomen heeft. Hij is echter spoedig van hier naar Rotterdam vertrokken.

In der tijd hebben wij medegedeeld hoe het Nederl. Schoenerschip *Gouverneur van der Eb*, alhier te huis behoorende, wederregtelijk voor de autoriteiten te Bahia is aangehouden en in het voortzetten der reis vertraagd. De Nederlandsche Regering heeft zich deze schending van de Nederlandsche vlag en belangen, dadelijk met ernst en klem aangetrokken, en wij vernemen dat dientengevolge en door de ijverige tusschenkomst van onzen consul-generaal in Brazilie, den heer Wijlep, te Rio-Janeiro, de Brasiliaansche regering, haar leedwezen betuigende over het gebeurde, deswege aan de Nederlandsche regering volkomen voldoening heeft gegeven, den daarbij betrokken chef van politie te Bahia afgezet en bevolen heeft, dat de volle gevorderde som wegens schadevergoeding, aan de belanghebbenden zou worden uitbetaald. (*N. R. C.*)

Bij den Minister van Financien is ontvangen eene som van *f* 50, door een onbekende onder het postmerk Rotterdam van den 16 dezer, ingezonden tot voldoening van onwillekeurig aan 's Rijks schatkist onthouden regten.

De heer van Hoogland, chir. et obstet. dr., officier van gezondheid geplaatst bij het Neder[l.] Oost-Indie, is in Keizerlijke-Russische dienst als neesheer aangesteld bij de voorloopige hospital[en] de Kaukasus zijn opgerigt.

Men verneemt, dat de heer Jennes, leeraar aa[n] veeartsenijschool te Amsterdam, zich op last van nister van Binnenl. Zaken, naar aanleiding van stel van Gedep. Staten van Friesland, naar dat ge begeven, om de inenting als voorbehoedmiddel aldaar heerschende ziekte onder het rundvee op me schaal te verrigten.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig zigt te Amsterdam zijn op gisteren aangegeven, 2 en 1 vrouw, waarvan in het hospitaal is opgeno[men] man. Blijvende in het hospitaal in behandeling 16 pers[onen].

— Te Schiedam zijn van 11 tot 17 Oct. bijgeko[men] cholera-lijders, hersteld 7, overleden 7; er bleven handeling 3 lijders.

— Te Utrecht zijn den 18 Oct. bijgekomen, 13 lijders, hersteld 4, overleden 13; er bleven in be[hande]ling 105 lijders.

— Te Dedemsvaart eischt de cholera dagelijks zijne er zijn nog vele personen daaraan lijdende.

— Te Veenhuizen op het 3de gesticht waren tot 16 dezer 105 personen door de cholera aangetast, van 49 overleden zijn.

— Te Smilde hebben weder eenige cholera-ge[vallen] plaats gehad.

Per Telegraaf.

Marseille, 20 Oct. Gisteren is de stoomboot *P... mond* in onze haven binnengeloopen, met den ge... Thomas aan boord, die aan de beterhand is. De be... met dit vaartuig uit Konstantinopel ontvangen, zijn 10den en uit Balaklava van 8 dezer, en houden in de belegeringswerken door retranchementen tegen aa... len van buiten gedekt zijn. Prins Mentchikoff had te tijdstip geen offensive beweging gemaakt. Het belege... geschut was door het geschut, dat van de vloot is staan, tot 400 stukken gebragt. Ten einde aan de der zeelieden te voldoen, hadden de admiralen hun staan deel aan het gevecht te nemen. Het vuur teg[en] vesting zou weldra geopend worden en men dacht uren genoegzaam zouden zijn om bres te schieten. klava is als algemeen depôt versterkt en zal een gar[nizoen] van 10,000 Turken bekomen.

De Turksche gezant heeft Persie verlaten, met ach[terlat]ing van een zaakgelastigde.

Parijs, 20 Oct. Uit Athene zijn tijdingen, loo[pende] tot 12 dezer. De admiraal Tinan had het bevel ov[er het] bezettingsleger op zich genomen.

De *Moniteur* deelt mede, dat kapiteins van tra[nsport]schepen, die den 11den te Konstantinopel waren komen, medegedeeld hebben, dat de belegerden ee[n aan]val tegen de belegeringswerken beproefd hadden, met bebloede koppen teruggedreven waren. Er wa[s] versterking van 7000 Turken gezonden.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 20 October 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	59 ¼ 1/16			
Dito Certificat. .	3	69⅞ 70¼ 9	*Hope* 1798/1816	5	99⅝
Dito Dito . .	4	89 ⅛ 9[⅞	Dito 1828/1829	5	99¾
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½		Dito Dito	4½	
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Hope* . . .	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	72
Certificaten. . .	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	2½	48⅜	Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	56¼
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. ⁶/m.	3	32¼ 5/16 ¼			
Bew. Sp. Com.		5	Metalliek . . .	5	66⅜
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	75 5/16
Portugal.			Dito 1854. . .	5	75[illegible]
Londen nieuwe.	3	35 11/16 ¾	Dito 1847 . . .	2½	33[illegible]
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	2½	33[illegible]

Mexic., te Lond. 3 pct. $21\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$: dito Onb. 21

De markt blijft steeds dalende met verkoopers in m... fondsen, Spaanschen echter maken echter maken eene ... ring en blijven gevraagd.

FRANKFORT, Donderdag 19 Oct. Metalliek 5 ... Spanje binnenl. 3 pct. 32; dito 1 pct. $17\frac{13}{16}$.

LONDEN, Donderdag 19 October. Consols op ... N. Mexic. 3 pct. $24\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$; Spanje 1 pct. $18\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; ... Rotterdam $6\frac{5}{8}$ ex d.

PARIJS, Donderdag 19 October. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 98 ... pct. 75.80; Sp. binn. 3 pct. $32\frac{3}{4}$; dito 1 pct. ... Metall. $85\frac{1}{4}$.

WEENEN, Donderdag 19 October. N. Metall. 84 ... $96\frac{7}{8}$; Bankactien 1240; Lomb. 5 pct. 93; Wissel op Londen 11.40; dito op Parijs $139\frac{1}{2}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gra[venhage].